

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 384/09-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť T. M., N., zastúpeného advokátkou JUDr. I. L., N., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 4 Obo 89/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. M. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. októbra 2009 doručená sťažnosť T. M., N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 4 Obo 89/2008. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 19. októbra 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že JUDr. F. H., správca konkurznej podstaty B., s. r. o., K. (ďalej len „žalobca“), podal proti sťažovateľovi ako žalovanému žalobu o vydanie osobného motorového vozidla a o zaplatenie sumy 225 037,80 Sk s prísl. Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 Cbi 12/2004-89 z 26. februára 2008 bol sťažovateľ zaviazaný vydať žalobcovi požadované osobné motorové vozidlo do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Sťažovateľ podal proti rozsudku odvolanie. Rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 89/2008 zo 14. júla 2009 bol rozsudok krajského súdu v časti týkajúcej sa vydania osobného motorového vozidla potvrdený. Rozsudok najvyššieho súdu bol sťažovateľovi doručený 19. augusta 2009.

Podľa názoru sťažovateľa uvedenými rozsudkami došlo k porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru. V podanom odvolaní sťažovateľ poukázal najmä na ustanovenie § 151s ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka a na ustanovenie § 28 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“). Namietal, že krajský súd nesprávne poňal vzťah medzi zákonom o konkurze a vyrovnaní ako špeciálnou normou a Občianskym zákonníkom ako normou generálnou, najmä čo sa týka inštitútu zádržaného práva. Podľa odôvodnenia rozsudku krajského súdu totiž zádržné právo v takomto prípade nemožno vôbec realizovať. S takýmto právnym zdôvodnením však nemožno súhlasiť, lebo ustanovenie § 28 zákona o konkurze a vyrovnaní priamo odkazuje na inštitút zádržného práva, z čoho vyplýva, že veriteľ si svoje zádržné právo realizovať môže, i keď za splnenia zákonných podmienok. Za porušenie označených práv považuje sťažovateľ najmä to, že najvyšší súd sa s odvolacími námietkami nezaoberal a vec uzavrel konštatovaním, že obrana sťažovateľa je právne irelevantná. Podľa názoru sťažovateľa rozsudok (o to viac rozsudok odvolacieho súdu) má byť dostatočne odôvodnený v záujme jeho presvedčivosti, záväznosti a výchovného účinku. V opačnom prípade je nepreskúmateľný. Sťažovateľ napokon poukazuje na to, že je dôchodca, ktorý na sporné osobné motorové vozidlo dlhé roky sporil. Všetky peniaze vložil do B., s. r. o. (ďalej len „úpadca“), formou pôžičky, čím vlastne celé vozidlo zaplatil. Napriek tomu by teraz musel vozidlo vrátiť, hoci už nemá žiadnu hodnotu, a zaplatiť by mal aj lízingové splátky, čo nepovažuje za spravodlivé.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 4 Obo 89/2008 s tým, aby bol rozsudok zo 14. júla 2009 v potvrdzujúcej časti zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. Požaduje napokon náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 245,70 €.

Z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 89/2008 zo 14. júla 2009 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok krajského súdu č. k. 8 Cbi 12/2004-89 z 26. februára 2008 v časti o povinnosti sťažovateľa vydať žalobcovi sporné osobné motorové vozidlo. Podľa názoru najvyššieho súdu základnou otázkou pre posúdenie správnosti rozsudku krajského súdu je, či tvrdenie sťažovateľa, že predmet lízingu nemusí vydať z dôvodu, že úpadcovi na základe zmluvy o pôžičke požičal peniaze, ktoré mu úpadca nevrátil, obstojí alebo nie. Krajský súd dospel k správneému záveru, že obrana sťažovateľa spočívajúca v jeho zádržnom práve podľa § 151s Občianskeho zákonníka je právne irelevantná. Je pravdou, že sťažovateľ na základe zmluvy o pôžičke úpadcovi peniaze požičal, ten mu ich nevrátil a po vyhlásení konkurzu na úpadcu žalobca prihlásenú pohľadávku sťažovateľa z titulu pôžičky uznal. Ide o samostatný právny vzťah medzi žalobcom a sťažovateľom, ktorý žalobca nespochybnil, keď prihlásenú pohľadávku sťažovateľa nepoprel.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by

bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podľa § 151s ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka kto je povinný vydať hnutelnú vec, môže ju zadržať, aby zabezpečil svoju splatnú peňažnú pohľadávku voči tomu, komu je inak povinný vec vydať. Nemožno však zadržiavať vec svojvoľne alebo ľstivo odňatú. Ak je však vyhlásený konkurz, alebo pri výkone rozhodnutia zistená platobná neschopnosť dlžníka, má veriteľ zádržné právo aj k zabezpečeniu pohľadávky dosiaľ nesplatenj a bez ohľadu na to, či sa veriteľovi uložilo naložiť s vecou spôsobom nezlučiteľným a výkonom zádržného práva.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní veriteľa pohľadávok, ktoré boli zabezpečené záložným právom alebo zádržným právom alebo obmedzením prevodu nehnuteľností alebo zabezpečovacím prevodom práva (ďalej len „oddelení veriteľa“), majú právo, aby ich pohľadávka bola uspokojená z výťažku predaja majetku, ktorým bola zabezpečená podľa poradia vzniku práva na oddelené uspokojenie. Právo na vydanie výťažku je potrebné uplatniť na súde, ktorý je príslušný pre konkurzné a vyrovnacie konanie.

Ústavný súd považuje závery všeobecných súdov za také, ktoré v žiadnom prípade nemožno považovať za arbitrárne či zjavne neodôvodnené.

Zadržné právo sťažovateľa vyplývajúce z ustanovenia § 151s ods. 1 Občianskeho zákonníka vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu síce neprestalo existovať, avšak sa transformovalo do podoby, ktorá zodpovedá účelu a zmyslu konkurzného konania. Vyhlásením konkurzu a následným prihlásením pohľadávky sťažovateľa voči úpadcovi zmenilo jeho zádržné právo k osobnému motorovému vozidlu svoju povahu v tom zmysle, že znamená iba právo na jeho oddelené uspokojenie z prostriedkov získaných konkurzným predajom osobného motorového vozidla. Tým je sťažovateľ určitým spôsobom (rovnako, ako aj ďalší oddelení veriteľa) zvýhodnený oproti ostatným (neoddeleným) veriteľom.

Vzhľadom na spomenuté fakty niet dôvodu na to, aby ústavný súd zasiahol do záverov všeobecných súdov.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2009